

عنوان مقاله:

کارکرد عناصر بلاغی در دیوان شحنه ی خراسانی

محل انتشار:

ششمین کنفرانس بین المللی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

سارا بدرآبادی - آموزگار آموزش و پرورش

منیره نصری حسنی - مدرس دانشگاه

خلاصه مقاله:

محمد مهدی خان متخلص به شحنه، از سرایندگان سده دوازدهم هجری است که از امرای روزگار فتحعلی شاه قاجار بود که در دوره ی بازگشت ادبی، شیوهی عراقی را پیروی می کرده است. جز دیوان مدون خطی متشکل از قالب های شعری متفاوت که اغلب مضمون آن ها، عشق است، اطلاعا بسیاری در دست نیست. پژوهش حاضر با هدف بررسی و کارکرد عناصر بلاغی در دیوان شحنه و بیان آنها به روش توصیفی_تحلیلی و قیاسی و با استفاده از تکنیک تحلیل محتوا و شیوه سندکاوی بر مبنای سبک شناسی دیوان، مورد تحقیق و مطالعه قرار گرفته است. نتایج بیانگر آنست که: 1. او نیز همانند هم عصران خود شاعری غزل سرا با همان موضوعات عمده در غزل است که موضوع اصلی در اشعارش عشق، مدح، وصف و محبوب بی وفا و عدم وصال به او است. 2. اشعار شحنه بیشتر ابیات ردیف دار است نه قافیه دار و ردیف های اشعارش بیشتر فعلی است. 3. از عناصر علم بیان، مقوله ای که بیش از دیگر مقولات در دیوان شحنه یافت می شود، مقوله ی تشبیه است. شاعر از صنعت استعاره و تشخیص نیز به میزانی کمتر از تشبیه استفاده کرده است. کنایه ها در دیوان بیشتر از نوع ایما هستند. 4. از انواع مجاز علاقه ی جزئیات و محلیت بیشتر به کار رفته است. و از انواع جناس، جناس تام و اشتقاق زیاد به چشم می خورد. از دیگر آرایه ها چون اغراق، تضاد و تلمیح نیز غافل نشده است و موارد نسبتاً زیادی از آن ها را در اشعارش می یابیم.

کلمات کلیدی:

شحنه، دیوان اشعار، قالب های شعری، صور خیال، آرایه های ادبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1114466>

